

Bolshögs kyrka

55.5126, 14.2393

Bolshögs kyrka har tidigare varit en egen församling. Placeringen av kyrkan var dock lite speciell, då den låg i dåvarande grannförsamlingen Östra Tommarp, nästan en kilometer öster om sockengränsen, förmodligen beroende på en äldre medeltida sockenindelning då kyrkan ursprungligen byggdes vid mitten av 1100-talet.

Kyrkan uppfördes troligen av en storman med anknytning till närliggande Glimminge gård, med anor från vikingatiden. Det ursprungliga medeltida murverket finns ännu kvar i långhus och torn. Långhusets två travéer har valv i tegelmurverk från 1400-talet.

Långhusets vind består av takstolar av fur och ek som delvis är senmedeltida.

Den östra delen av kyrkan revs 1868 för ge plats åt ett rymligt tvärskepp, även valv, vind och yttertak förnyades då. Samtidigt tillkom den nuvarande västliga ingången, men vi kan fortfarande se rester av det ursprungliga södra och norra portalerna som tagits fram och sparats ut i den vitputsade ytan.

Ett program för restaurering av kyrkan togs fram i mitten av 1940-talet av arkitekt Eiler Graebe. Renoveringsarbeten under Graebes ledning fortsatte under hela 1950-talet

Altaruppsatsens som består av ett korskränk från 1869, har ett mittparti med en alabasterrelief från mitten av 1500-talet utförd i Holland med motivet Kristi uppståndelse.

Dopfunten med cuppa av sandsten och fot av kalksten är från 1100-talets slut, och tillskrivs den så kallade Blentarpsgruppen. Till dopfunten hör ett mässingsfat vilket tros vara senmedeltida.

Kyrkans orgel är tillverkad 1956 av Troels Krohn, Hilleröd, Danmark. Piporna i fasaden som är från 1855 och köptes in 1890 från Glemminge kyrka är numera stumma.

I kyrkorummet finns två predikstolar. Den äldre av dessa är som står i sydöstra hörnet av långhuset är rikt utsmyckad och är från 1600-talets första hälft. Årtalet 1708 anger det årtal då predikstolen målades. På korgens sidor finns framställningar av evangelisterna och adelsvapnen hörande till Rosenkrans och Grubbe. Den gamla predikstolen togs bort när kyrkan byggdes om på 1800-talet och återplacerades i kyrkan 2003. Delar av predikstolens skulptur är rekonstruktioner i omålat trä.

Den gravhäll efter kyrkoherden till Vallby och Bolshög Johannes Roth från 1736 som finns i vapenhuset har tidigare legat i golvet till det gamla koret. Fragment efter ytterligare ett par gravhällar finns i vapenhuset varav det ena är från omkring 1620.

I tornet finns två klockor. På stora klockan som är daterad till 1590 finns en inskription som omtalar Axel Rosenkrans på Glimminge. På klockkläppen finns årtalet 1733 och bokstäverna HR, vilket sannolikt åsyftar Hans Andersen Rosencrantz på Glimminge.

Lillklockan gjöts 1914 av Ohlssons klockgjuteri, enligt uppgift i företagets dåvarande filial i Lübeck. Även denna klocka bekostades av kyrkans patronus, som då var fru A. Rosenkrantz på Glimmingehus.

Nära kyrkan finns den så kallade Bolshögen, en gravhög som det finns flera sägner om. En berättar att det finns en hemlig gång från en brunn i Glimmingehus som ska mynna just i Bolshögen.

En annan sägen berättar att en jättekvinna som hette Boel ligger begravd där. Hon hade på platsen grävt ner en stor kopparkista med jättepengar. Det var krigstid, så hon var rädd att hon inte skulle få ha pengarna i fred. Hon sa då till sina släktingar att när hon dog skulle de begrava henne på platsen för skatten, och sedan fick de inte röra gravhögen. Och där ligger hon nu enligt sägner och vaktar över sina pengar.

Källor:

Webb: Riksantikvarieämbetets bebyggelseregister

Pdf: "Bolshögs kyrka - Kulturhistorisk karaktäristik och bedömning". Lunds stift Kerstin Börjesson 2017.